

FINLANDS SENATS
LIVSMEDELSEXPEDITION.

HELSINGFORS,

den 16 september 1918.

Cirkulär N:o 22.

Till Livsmedelskommissionerna och
Livsmedelsnämnderna.

Att döma av till Livsmedelsexpeditionen ingångna uppgifter kommer innevarande års potatisskörd att bliva betydligt större än föregående års skörd och förslår den att fullständigt tillgodose landets behov, därest den direkt tillföres marknaden utan att råka i spekulanters händer. På senaste tid har beklagligtvis förekommit fall, då samvetslösa spekulanter begynt utsträcka sin brottsliga verksamhet även till potatishandels område och genom att till höga pris uppköpa stora potatispartier försöka uppdriva prisen på denna vara. Detta har nödgat Livsmedelsexpeditionen skrida till åtgärder för potatishandels reglering. Vid denna reglering har enskilda personer beretts möjlighet till självanskaffning av nödiga mängder potatis och har man velat fästa avseende endast vid att omöjliggöra spekulation. Sålunda är odlare berättigad att inom sin egen kommun sälja potatis åt konsumenter. Vill däremot annan person än odlare köpa potäter av producent och sälja dem åt konsument i samma kommun, bör han därtill utverka tillstånd av Livsmedelskommission. Likaså får odlare fritt transportera sina potäter längs landsväg eller sjöledes till närmaste konsumtionscentrum och där försälja dem. Livsmedelsnämnd är likväl berättigad, då den så anser av behovet påkallat, utfärda föreskrifter rörande ordnandet av sagda handel. Den kan sålunda t. ex. förordna, att jämväl vid dylik handel kortsystem bör iakttagas. Likaså kan livsmedelsnämnd ålägga odlare som sålunda inhämtar sina potäter till städer, att till livsmedelsnämnden anmäla om de potatispartier han inhämtar.

Allt köp och all transport av potatis på annat sätt bör ske i stöd av tillståndsbevis. Dylika tillståndsbevis utfärdas av livsmedelsnämnd åt enskilda konsumenter, i konsumtionscentra bosatta potatisodlare samt bolag och affärer, på sätt som uti andra paragrafen av ifrågavarande

beslut nämnes. Dylika bevis kunna utgivas antingen för en potatis-mängd, motsvarande hela konsumtionsperioden, eller kortare tidrymd, allt efter konsumentens önskan. Åt kollektivkonsumenter, såsom restauranger, sjukhus o. a. d. utgivas inköpstillstånd av Livsmedelskommissionen på grund av vederbörande livsmedelsnämnds intyg. Utan Livsmedelskommissions tillstånd få ej ens livsmedelsnämnderna inköpa potatis. Livsmedelskommissionerna hava sålunda tillfälle att ordna potatishandeln inom sina områden på sätt de finna ändamålsenligast. Det fördelaktigaste vore, om livsmedelskommissionerna för förekommande av konkurrens ordnade potatishandeln sålunda, att densamma så mycket som möjligt skulle koncentreras i förtroendeingivande, i branchen erfarna affärers händer, så att armén, staten och övriga inrättningar ävensom livsmedelsnämnderna och kollektivkonsumenterna finge genom livsmedelskommissionernas förmedling sin potatis från dessa affärer. Åt större livsmedelsnämnder kan likväl beviljas tillstånd att själva uppköpa potatis; för dem bör då anvisas ett bestämt område, varifrån de få anskaffa potatis.

Vidkommande priset å potatis gäller fortsättningsvis Senatens beslut av den 5 augusti 1918. Enligt detsamma utgör det högsta pris som för potatis i öppna handeln från och med den 10 september får debiteras, 40 mark per hektoliter eller 40 penni per liter samt efter den 20 i samma månad 35 mark per hektoliter eller 35 penni per liter ända till den 1 november 1918. Vid försäljning av potatis hos producenten är deras högsta pris 5 mk per hektoliter eller 5 penni per liter lägre.

Då av Livsmedelskommissionerna befullmäktigade personer och affärer i de flesta fall torde bliva tvungna att erlægga till producenterna ovannämnda fastställda pris å den station eller ångbåtsbrygga, där varan emottages, och de sålunda för samma pris ej kunna transportera potäterna till emottagaren, böra Livsmedelskommissionerna bestämma, huru mycket de, förutom fraktkostnaderna, få i ersättning för anskaffningskostnader debitera emottagaren. Denna ersättning bör helst bestämmas till en viss procent å varans pris och borde ej gärna få fastställas till högre belopp än 3 %. Då Livsmedelskommissionen själv genom sina egna ombud uppgör köp av potatis, får den för betäckande av sina anskaffningskostnader även debitera några procent å varans pris.

För den händelse, att Livsmedelskommissionen bemyndigat någon livsmedelsnämnd att själv uppköpa potatis, bör den jämväl fastställa

den tillskottsersättning livsmedelsnämnden får tillgodoräkna sig för betäckande av anskaffningskostnaderna.

Livsmedelskommissionerna böra till Livsmedelsexpeditionen anmäla, till huru stort belopp förenämnda anskaffningskostnader fastställts.

De uti 5 § av Senatens beslut nämnda formulären skola snarast möjligt till Livsmedelskommissionerna överstyras.

Då större partier snarligen komma att behövas för statens inrättningar, främst arméns behov, borde Livsmedelskommissionerna omedelbart börja uppköpa potatis samt till Livsmedelsexpeditionen anmäla, huru mycket potatis de varje gång kunna anskaffa för sagda ändamål.

Skulle genom frivilligt köp tillräckligt potatis ej kunna anskaffas, äro Livsmedelskommissionerna i stöd av Livsmedelslagens 18 § i tillfälle att av producenterna beslagtaga potatis.

H. G. Paloheimo.

Väinö Ahla.

